

Nederlanda Katoliko

Maanblad, Officieel Orgaan van den Nederl. R.-Kath. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”, gevestigd te 's Hertogenbosch, opgericht 29 Augustus 1909, bisschoppelijk en koninklijk goedgekeurd.

Ĉion per amo, nenion per forto. (*S. Franc. de Sales*).

EERSTE ROOMSCH KATHOLIEKE Levensverzekering-Maatschappij te NIJMEGEN, van Oldenbarnevelstraat 75.

Telegram-adres ERK

Met Kerkel. goedk. van doel en Koninkl. goedk. der Statuten.

Aantal Polissen op heden	13,500.—
Verzekerd bedrag pl.m. twee en een half millioen f	2.500.000.—
Jaarlijksche Premie pl.m.	85.000.—
Het aantal contracten ging in 1912 vooruit met	5.866.
Het verzekerd Kapitaal „ „ „ „ „	1,150.000.—
De Jaarlijksche Premie „ „ „ „ „	39.000.—
Ontvangen aan premiën en koopsommen over 1912	100.000.—
Bedrag aanwezig voor reserve pl.m.	95.000.—
Het aantal polissen in Februari 1913 uitgereikt bedroeg ruim	900.
Met een verzekerd Kapitaal van pl.m.	150.000.—

NIJMEGEN, 1 Maart 1913.

De Directeuren:

H. J. BODENSTAFF.
C. J. Th. SMITS.

Warm Aanbevolen.

„Aan alle Esperanto-beoefenaars zij dit leerboek warm aanbevolen” aldus luidde de conclusie van „Roekenschouw” over het Leerboek in het Esperanto door Majoor J. P. L. NIESTEN.

De prijs van dit volledig leerboek met opgaven en uitwerkingen, bevattende 275 bladzijden is f 1.50.

HAMMOND SKRIBMAŜINO LA PLEJ BONA!

La Hammond-Kopiejo.

Sin okupas pri la kopiado de tagordoj, cirkuleroj,
regularoj.

Same de

Leteroj, Polisoj, Diktaĵoj,
Kontraktoj, Protokoloj, Vendejaj kaj borraj aciigoj k. t. p.
Sekretigeo, rapida liverado, neta kaj akurata faraĵo
garantiata.

*Sekretarioj de unuiĝoj, postulu nian specialan prezaron.
Diversaj referencoj estas disponeblaj.*

Amsterdamo. -:- Rokin 38.
TELEFONO 4443.

La „STELIOJ” - Cigaretoj estas fumataj
en Ĥinuĵo, Japanujo, Afriko, Indio, k.t.p.
En Eŭropa la uzado ĉiam kreskas.

PETEGU en via loko la „Steliojn”

1 ĝis 4 c.)

Nederlanda Katoliko

Maandblad, Officieel Orgaan van den Nederl. R.-Kath. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”, gevestigd te 's Hertogenbosch, opgericht 29 Augustus 1909, bisschoppelijk en koninklijk goedgekeurd.

Ĉion per amo, nenion per forto. (*S. Franc. de Sales*).

Hoofdredacteur :
J. N. J. Smulders, Arts te Udenhout.
Abonnementsprijs,
p.jaar, franco p. post, bij vooruitbetaling
Nederland (niet-leden). . . . f 1.—
België Sm. 0,87 = - 1,06
Andere landen (aliaj landoj)
. . . . Sm. 1,04 = - 1,24
Afzonderlijke nummers 10 cent.

E
S
P
E
R
A
N
T
O

Redactie en Administratie :
H. Damen, St. Crispijnstr. 57, 'sBosch.
Advertentieprijs,
per regel 10 cts.
Bij geregelde plaatsing aanzienlijke
korting.
Voor inlichtingen wende men zich
tot de administratie.

PREDIKO

farita de Pro G. Moonen, dum la S-ta Meso la 20an de Aprilo en 's-Hertogenbosch, okaze de la kvara jarkunveno de „Nederlanda Katoliko.”

Kvara Dimanĉo post Pasko.

Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est.

Ĉiu bona donajo kaj ĉiu donaco perfekta de supre estas.

Epistolo de tiu-ĉi dimanĉo, ĉe sankta Jakobo, ĉapitro unua, deksepa strofo.

Karaj Gesamideanoj.

Dio estas amo, kaj lia spirito estas spirito de amo. Tiun spiriton Li ankaŭ volas vidi elverŝata en sian kreitulon, la homon; Li deziras, ke ni ĉiuj, senescepte estu unu per amo.

Dio vidis, kun kiom da furiozo kaj krueleco la homo kontraŭ-

staris homon. Li vidis la nepacigeblan malamon, kiu dispartigis la popolojn, tenis en interbatalo la loĝantojn de sama lando; ĉie regis malkonsento kaj la disputoj estis senĝnaj.

Tiam Li sendis sian ununaskitan Filon teren por konigi al ni sian amon, kaj por starigi en ni sian regionon de amo. Li venis por lerni, ke ni, homoj, havas la saman devenon, la saman destinton, ke ĉe Dio, la plenama Patro de ni ĉiuj, ne ekzistas diferenco inter Greko au Romano aŭ iu alia popolo, ke ni havas la saman urbon en la ĉielo, la saman societeton sur la tero, ke ni estas unu popolo, de kiu Li esta la eterna leĝdonanto, la granda reĝo kaj juĝisto.

Tiam Li donis al ni sian altvaloran ordonon pri la gefrata amo, kiu devas ĉirkaŭpreni ĉiujn, ankaŭ nian malamikon, tiam Li fondis sian eklezion, kiu kvazaŭ grandega arbo estis enombrita la tutan mondon; al la kapo de tiu Eklezio Li metis homon, kiu, estante lia loktenanto, estos patro de ĉiuj sen diferenco laŭ raso aŭ lingvo, kaj antaŭ ol fini sian vivon de amo per la martiro-morto pro amo, Li ankoraŭ preĝis al sia ĉiela Patro ke Liaj infanoj, ankaŭ en malproksima estonteco estu kaj restu unu, kiel Li kaj la Patro unu estas.

La Eklezio, nia patrino, karaj Gefratoj, tra ĉiuj centjaroj plenumis sian taskon kaj ĉiam predikis la amon de sia Dia fondinto, kaj instigis siajn infanojn gardi kaj konservi kvazaŭ plejvaloran hereditaĵon la gefratan amon la signon per kiu oni rekonas la verajn Kristanojn. Nenia rimedo estis tro multekosta al ĝi, nenia laboro tro peza, nenia ofero tro granda pro favori la amon inter siaj infanoj.

La toktenanto de Jezu-Kristo, Lia Papa Moŝto, tial ankaŭ benis nian Esperanto-movadon kiel grandvaloran

helpilon por plikunigi la disciplojn de la Dia Majstro en unu ligo de amo kaj harmonio. Li opinias nian helplingvon, „*datum optimum*” bona donajo desupra de la Patro de l’Lumo, por progresigi kaj perfektigi la laboron, por kiu la Difilo venis teren, por ke fariĝu unu ŝafejo kaj unu paŝtato.

Nu, karaj gesamideanaj, ni fervore uzu tiun ilon, kiun Dio al ni donis. „*Caritas Christi urget nos*”. La amo de Kristo nin urĝas. Ne peno estu tro granda, ne kontraŭagado vin timigu por, helpataj per Lia graco, kunlabori kiel disciploj de Kristo al la plenumado de Lia deziro: „*ut unum sint*”, „ke ili estu unu”.

Ni tial finu hodiaŭ per la belega preĝo de nia patrino, la sankta Eklezio en la Sankta Meso de ĉi-tiu dimanĉo: „Ho Dio, kiu igas viajn fidelulojn interkonsentaj kaj unuecaj, igu vian popolon ŝati tion, kion Vi ordonas, kaj sopiri kion Vi promesas, por ke, meze de ĉiuj ŝanĝeblaĵoj, niaj koroj restu fiksitaj tie, kie estas la vera ĝojo per nia Sinjoro Jezu-Kristo”
Amen.

OFICIALA PARTO.

Kort verslag

van de 4e jaarvergadering gehouden den 20sten April te 's-Hertogenbosch.

Omstreeks kwart voor drieën werd door den Voorzitter, den Weleerw. Heer L. J. J. M. Poell, de vergadering geopend met den Christelijken groet en werd het woord gegeven aan den Heer J. Pastoor, Voorz. der 's-Hertogenbossche Vereeniging.

De Heer Pastoor heette de aanwezigen namens de Bossche Vereeniging hartelijk welkom en herinnerde daarna aan de vergadering die 4 jaar geleden in dezelfde zaal was gehouden. De vooruitgang van den Bond, zei spreker, in die 4 jaar was voornamelijk te danken aan de uitnemende leiding van het Dag. bestuur,

en bracht spreker daarvoor aan de verschillende leden van dit college warme hulde. Ook aan de verschillende heeren die hun medewerking voor dezen dag hadden verleend, werd door hem dank gebracht.

Hierna werd het woord gevoerd door den Voorzitter die allen welkom heette, in het bijzonder Mgrs. Diepen en Prinsen die met hun tegenwoordigheid de vergadering op-luisterden. Voorts begroette hij den Heer D. F. Romein, officieel afgevaardigde der Ned. Esp. Vereeniging „La Estonto Estas Nia”. Spreker herinnerde er aan, dat de Heer Romein een der eerste pioniers van de Esperanto-beweging in ons land was, en na lange jaren voorzitter van L.E.E.N. en redacteur van „La Ho-

landa Pioniro" te zijn geweest, om zijn vele verdiensten door die vereeniging tot Eere-lid benoemd is. Onder applaus der vergadering, zeide spreker, zijn tegenwoordigheid hier op hoogen prijs te stellen.

Ook de Pers kreeg een woord van dank voor haar medewerking, voorts de Bossche Vereeniging voor haar uitnemende ontvangst en de Weleerw. Heer Moonen voor zijn Esperanto-preek, dien morgen gehouden.

De notulen der vorige jaarvergadering werden onveranderd goedgekeurd, waarna het jaarverslag werd voorgelezen.

Het verslag van den Penningm. die door ziekte verhinderd was te komen, werd door den Voorzitter voorgelezen. Hieruit bleek dat de inkomsten bedroegen f 1166,08; de uitgaven f 929,66; saldo in kas f 236,42. Hier tegenover staat echter een schuld van f 610,78, zoodat het saldo-schuld op 1 Januari bedroeg f 374,36. Op 1 April was deze schuld echter geslonken tot f 138,74.

De Voorzitter bracht én secretaris én penningmeester dank voor hun verslagen en voor de vele werkzaamheden, die zij in het belang van den bond hadden verricht.

De 2e Secretaris, de zeereerw. Heer H. Linnebank, deelde mede dat hij in Februari 159 circulaires over Esperanto-onderwijs had verzonden aan hoofden van R.K. Onderwijsinrichtingen. Uit de ingekomen antwoorden bleek, dat door overlading van het leerprogramma, niet, of heel moeilijk, tot het aannemen van Esperanto als leervak, kon overgegaan worden, ofschoon op eenige instituten het reeds onderwezen wordt. De Voorzitter bracht den Z. Eerw. Heer Linnebank dank voor zijn mededeelingen.

Hierna deelde de Voorzitter mede dat in de vergadering van het Bondsbestuur, het Dag. Bestuur, alsook

redactie en administratie van het bondsorgaan waren herkozen.

Als Commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven der afgevaardigden van de aangesloten vereenigingen werden benoemd de Heeren H. Damen, 's-Bosch, F. Knaapen, Tilburg en F. Schneiders, Rotterdam.

Nadat de Voorzitter had voorgesteld om de rekening en verantwoording van den Penningmeester door de Bossche Vereeniging te laten nazien, wat werd goedgekeurd, werd een oogenblik gepauzeerd. Onder de pauze had ten overstaan van eenige leden van het Bondsbestuur de uitloting plaats van 10 stuks rentelooze aandeelen. Uitgeloot werden de nummers 1, 18, 24, 68, 81, 93, 97, 125, 128 en 139.

Na de pauze werd door den Heer F. Knaapen verslag uitgebracht omtrent het onderzoek der geloofsbrieven van de afgevaardigden. Vertegenwoordigd bleken: Amsterdam, Boxtel, Breda, Bussum, Den Haag, Den Bosch, Rotterdam, Schiedam, Tilburg, Uden I, Uden II, Veghel en Venlo, totaal 13 vereenigingen recht hebbende op 38 stemmen.

Bergen op Zoom was niet vertegenwoordigd, terwijl de geloofsbrief van den afgevaardigde van Cuijk niet in orde was.

De Voorzitter dankte de Commissie voor haar verslag en verzocht de goedkeuring der vergadering om den afgevaardigde van Cuijk als zoodanig te erkennen.

De vergadering verleende hieraan hare toestemming waardoor 14 vereenigingen waren vertegenwoordigd met 42 stemmen.

Hierna kwamen de voorstellen in behandeling

Voorstel I, van Amsterdam, betreffende statuten wijziging werd eerst toegelicht door den Heer J. F. A. Jansen, en lokte zeer breedvoerige discussie uit met het resultaat, dat werd aangenomen een voorstel van den

Heer F. v. d. Steen (Breda), om een uitnoodiging te richten aan het Bondsbestuur, of dit de wenschelijkheid zou willen overwegen om over te gaan tot Statuten-wijziging, waardoor beide voorstellen van Amsterdam, I en II van de agenda werden afgevoerd.

Voorstel III, van Tilburg, strekkende om de besturen van de Patonaten op het groote nut van Esperanto opmerkzaam te maken, werd zonder discussie aangenomen. De Bossche Vereeniging had daarop een amendement ingediend, strekkende om aan het voorgaande toe te voegen ook de handelskursussen van de Hanze voor Esperanto te winnen. Dit amendement gaf aanleiding tot een uitvoerige bespreking over de wenschelijkheid om de Hanze zelf diploma's voor Esperanto te doen uitreiken. Het amendement werd daarop aangenomen.

Voorstel IV, van Veghel, de wenschelijkheid betoogende dat het Dagbestuur maatregelen zou nemen tot het inrichten van leeskringen, vond veel bestrijding, omdat men dit liever aan het particulier initiatief wenschte over te laten. Het voorstel werd ten slotte aangenomen, omdat dit het Dagbestuur vrij laat in de keuze van het inrichten dezer kringen.

Voorstel V, van 's Gravenhage, behelsde dat de bond een verzoekschrift richte aan den Alg. Ned. bond „Vrede door Recht” om bij gelegenheid van het in September 1913 te houden „Wereldcongres voor den Vrede” een spreker met een rede in Esperanto te laten optreden. Besloten werd, dat dit verzoek zou gedaan worden gezamenlijk met de Ned. Esp. Vereeniging „La Estonto Estas Nia”.

Bij de rondvraag stelde de Heer Schendeler voor om mede te werken tot het uitgeven van de drankbestrijders-briefkaarten van St. Cassianus, in het Esperanto, wat goedgekeurd werd.

De Heer Pastoor vroeg of de bond

de platen van de lichtbeelden wilde aanschaffen om deze te gebruiken bij vergaderingen van de vereenigingen; besloten werd dit over te laten aan het Dagbestuur.

Niets meer aan de orde zijnde, sloot de Voorzitter de vergadering met den Christelijken groet.

De 1e Secretaris.

H. B. van Zwet.

Jaarverslag van den Secretaris.

Dames en Heeren!

Het vorige jaarverslag eindigde met den wensch „*Ieder Bondslid propagandist*”, en met vreugde kunnen wij constateeren, dat, ofschoon nog niet ten volle verwezenlijkt, deze wensch meer en meer in vervulling komt. Wanneer ieder van ons beseft wat hij doen kan, en het in toepassing bracht, zeker zou dan het ledental van onzen Bond in korten tijd verdubbeld zijn.

Met dankbaarheid kan gezegd worden, dat de meeste aangesloten vereenigingen zich dit jaar niet onbetuigd hebben gelaten, het zijn er dan ook slechts enkele, die niets van zich laten hooren en waarvan alleen de naam in het ledenboek het bewijs is, dat zij nog bestaan. Dit wijst op een gebrek, gebrek aan actie waarin de ontbinding zit opgesloten; werkeloosheid verslapt, de leden worden onverschillig, de band wordt verbroken en de vereeniging valt uiteen. De leiders mogen dit wel eens goed bedenken en, zoo er van hen zelf geen actie kan uitgaan, laten zij dan, uit liefde voor onze beweging plaats maken voor anderen, bij wie de geestdrift nog niet is uitgedoofd en die krachtige actie kunnen ontwikkelen.

In niet minder dan 13 verschillen-

de plaatsen zijn de leden van de propaganda commissie opgetreden, waardoor vele nieuwe leden zijn gewonnen en 2 nieuwe vereenigingen, te Boxtel en Bussum, zijn opgericht.

Echter ook de commissie voor de pers heeft aan de oprichting van deze vereenigingen een krachtigen stoot gegeven en zij werkt voortdurend om onze beweging meer bekend te maken en meer ingang te doen vinden bij de groote massa. De pers is dan ook „het middel om onze ideeën op groote schaal te propageeren.

Daar de verslagen van deze commissieën in ons orgaan zijn opgenomen, is het onnoodig, meerdere feiten in dit verslag op te nemen.

Wanneer wij de cijfers van het ledental uit het vorig jaarverslag vergelijken met het aantal leden dat de Bond nu telt, dan kunnen wij een gestadigen vooruitgang constateeren: het vorig jaarverslag gaf 589 leden verdeeld over 12 vereenigingen met 147 begunstigers, een totaal van 736 dus. Het aantal leden op 1 Januari van dit jaar bedroeg 689 verdeeld over 14 vereenigingen en 142 begunstigers, makende een totaal van 831. Hieruit blijkt dat de Bond een honderd leden sterker is dan het voorgaande jaar. De twee reeds genoemde vereenigingen te Boxtel en Bussum zijn hier onder begrepen; onze jongste vereeniging, opgericht 17 Januari j.l. te Breda, welke circa 90 leden telt is niet in deze cijfers opgenomen.

Ook de financieële toestand wijst op vooruitgang, dank vooral aan de opbrengst van advertentiën in ons orgaan. Onze ijverige penningmeester zal U een getrouw overzicht van den toestand onzer financiën verstrekken.

Redactie en administratie van het

Bondsorgaan hebben ook dit jaar zich met loffelijken ijver en toewijding van hun taak gekweten. Door den administrateur zijn krachtige pogingen in 't werk gesteld om advertentiën te winnen en daarin is hij op bevredigende wijze geslaagd. Echter kan hij, door zijn drukken werkring verhinderd, zich niet geheel op de werking van advertentiën toeleggen, zooals hij zou wenschen, en hij doet daarom een beroep de leden van den Bond om hem daarin te steunen. Immers, hoe meer advertentiën ons orgaan opneemt, des te gunstiger financieële resultaten dit voor den Bond oplevert. Doch ook op de leden rust dan de plicht, de adverteerders in ons orgaan met hun bestellingen te bevoordeelen.

Onze Bondsbibliotheek mag zich, volgens het verslag van den Bibliothecaris in toenemend gebruik verheugen. De voortdurende stroom van nieuwe Esperanto-uitgaven op elk gebied, maakt het dringend noodzakelijk, dat een geestelijk recensent aan de Bibliotheek verbonden wordt. Ondanks onze herhaalde pogingen, zijn wij daarin tot heden niet geslaagd. Hopen wij, dat spoedig in dit gebrek voorzien kan worden. 1)

Het Dagelijksch-Bestuur vergaderde dit jaar slechts driemaal, te 's-Hertogenbosch; uithoofde van zuinigheid werd alles wat zich daartoe leende schriftelijk behandeld. De verschillende besprekingen en besluiten in dit verslag op te nemen is onnoodig, daar een verslag van de handelingen van het Dagelijksch-Bestuur in ons orgaan geplaatst wordt. Een punt echter is 't gewenscht nog even in herinnering te brengen.

Wegens een, voor de Esperantisten, gewichtige vraag, die op het 8ste Algemeene Esperantisten-Con-

1) Sedert de Secretaris dit verslag schreef, is in deze dringende behoefte voorzien. In de Juni-aflevering zal eene nadere aankondiging volgen.

Red.

gres te Krakau zou behandeld worden, was door het Dagelijksch-bestuur besloten, dat de bond zich daar zou doen vertegenwoordigen en had zij de vertegenwoordiging opgedragen aan den Weled. Heer F. Knaapen uit Tilburg. Echter was deze door sterfgeval verhinderd naar Krakau te gaan, doch hij heeft onzen Bond op waardige wijze vertegenwoordigd op het 3e Internationaal Katholiek-Esperantisten Congres te Budapest, waarvoor hem bij dezen hartelijk dank wordt gebracht.

Met de andere Esperantistenverenigingen in ons land, in het bijzonder met de Nederlandsche Esperantisten Vereeniging „La Estonto Estas Nia”, staan wij steeds op den meest vriendschappelijken voet, en in de gevallen, waarin noodig, is samenwerking verkregen.

Verschillende malen was het Dagelijksch Bestuur in staat, voor de propagandeering van onze beweging, geldelijken steun te verlenen, hetzij voor de oprichting van nieuwe verenigingen, hetzij voor het houden van propaganda-vergaderingen van aangesloten verenigingen.

De belangrijkste van deze propaganda-vergaderingen was ongetwijfeld de Esperanto-dag te Veghel. Ieder, die dezen dag heeft bijgewoond, zal met genoegen terugdenken aan de geestdrift die daar heerschte en aan het gezellig samenzijn. Zoo'n dag vormt een lichtpunt in onze beweging, dan worden wij gesterkt in onzen vaak moeilijken strijd tegen onverschilligheid en laksheid van onze geloofsgenoten ten opzichte van ons streven. Geen wonder dan ook, dat de wensch geuit werd, elk jaar een dergelijke samenkomst te houden. De onvermoeide Commissie voor de „Streekvergaderingen” heeft reeds verschillende besprekingen gehouden en besloten dit jaar op Zondag 6 Juli een „Esperanto-dag” te organiseeren in Tilburg. De ijverige Es-

perantistenvereniging aldaar, spaart moeite nog zorgen om het grootsch opgezet plan in alle deelen te doen slagen. Veel hiervan te zeggen, ligt niet in de lijn van dit verslag, doch een aansporing om dezen „Esperanto-dag” bij te wonen is zeker niet misplaatst. Zij, die reeds zulk een samenkomst bijgewoond hebben weten uit ondervinding welk een genot en voldoening een dergelijk samenzijn geeft, en de anderen, hetzij zij verzuimd hebben of niet in de gelegenheid waren een „Esperanto-dag” bij te wonen, laten die nu de proef nemen en zij zullen zich niet beklagen gegeven te hebben aan dezen oproep.

Geen lid van „Nederlanda Katoliko” mag verzuimen deze hoogst belangrijke samenkomst bij te wonen.

Laat 6 Juli een dag zijn, waard om met gulden letteren opgeteekend te worden in de geschiedenis van onzen Bond. Deze dag moet te zien geven een heerlijke uiting van ons streven en een grootsche manifestatie van het Katholiek Esperantisme.

Nog even wil in de aandacht vestigen op een belangrijke gebeurtenis betreffende de propaganda, n.l. de uitgifte van een Esperanto-sluitzegel, die wij te danken hebben aan het initiatief van een onzer leden. Door is het maken van propaganda onder ieders bereik gebracht, immers dit sluitzegel geplakt op brieven en briefkaarten brengt telkens en telkens het woord „Esperanto” en de aansporing deze taal te leeren in de herinnering van de personen met wie men briefwisseling voert, waardoor onze beweging met reuzenschreden voorwaarts zal gaan.

Dat ieder Bondslid dan, naar kracht en vermogen, mede werke tot verbreiding van onze ideeën en tot versterking van het ledental is de wensch van Uw Secretaris.

Ik heb gezegd.

H. B. VAN ZWET, 1e Secr.

Verslag van den Penningmeester.

Rekening en verantwoording over het beheer der gelden gedurende 1 Januari 1912—1 Januari 1913.

Ontvangsten f	1166,08
Uitgaven f	<u>929,66</u>
In kas f	236,42
Schulden f	<u>610,78</u>
Saldo schuld f	374,36

Naar waarheid opgemaakt,

De Penningmeester

Th. C. van Erp.

KORT VERSLAG

der vergadering van het Bondsbestuur,

gehouden den 20 April 1913 in „Casino”, Papenhulst te 's-Bosch.

Ten ongeveer 1 uur werd de vergadering door den Weleerw. heer L. J. J. M. Poell met den christelijken groet geopend en de aanwezigen welkom geheeten. Bij het aflezen der presentielijst bleek dat de heeren Th. C. van Erp en P. Janssen afwezig waren; eerstgenoemde was door ziekte verhinderd en laatstgenoemde had den heer J. F. A. Jansen als plaatsvervanger gezonden. Door de vergadering werd deze plaatsvervanging goedgevonden.

Daarna werden de notulen van de vorige vergadering voorgelezen en goedgekeurd.

Door den Weleerw. heer H. Linnebank werd verslag uitgebracht over het door hem ingestelde onderzoek naar den toestand van Esperanto-onderwijs op de R.K. Onderwijsinrichtingen 1)

Vervolgens volgde een bespreking over het verslag der handelingen van het dagelijksch bestuur. 1)

Gevraagd werd door den heer F. Marreevee wanneer het propaganda-blaadje verkrijgbaar zal zijn, waarop geantwoord werd dat dit binnen eenige maanden zou verschijnen.

De uittrekking van gelden voor de propaganda werd door den heer Jansen aan critiek onderworpen, waarbij hij als zijne meening te kennen gaf dat het bondsbestuur hierin gekend had moeten worden.

De voorzitter antwoordde hierop, dat de leiding der algemeene bondsbelangen aan het dag. bestuur is toevertrouwd en dat het hiermede zijn bevoegdheid niet te buiten was gegaan.

Bij de daarop volgende bespreking betreffende de verhouding van het dagelijksch bestuur tot het bondsbestuur stelde de heer Th. F. Schaepman voor een Commissie van 3 leden te benoemen om deze verhouding nader te regelen. Zonder hoofdelijke stemming werd dit voorstel aangenomen, waarop de heeren Th. F. Schaepman, L. van Rijkevorsel en J. F. A. Jansen werden gekozen.

De verslagen van de verschillende commissiën en van de administratie van het bondsorgaan 1) werden zonder opmerkingen goedgekeurd.

De voorzitter dankte de Secretarissen voor hun moeite en den Administrateur voor zijn uitstekend beheer.

Voor de verkiezing van het dag. bestuur waren alle aftredenden candidaat gesteld. De heer Jansen stelde een vrije verkiezing voor wat goedgevonden werd. Bij de hierna gehouden verkiezing werden alle aftredenden herkozen.

Voor de verschillende Commissiën werden alle thans in functie zijnde secretarissen zonder stemming herkozen, evenzeer de Hoofdredacteur en de Redacteur-Administrateur van het Bondsorgaan.

Bij de rondvraag kwam in behandeling een aanvraag van de Kat. Esp. Vereeniging in Tilburg om een subsidie van f 40,— voor den aldaar te

houden Esperanto-dag op 6 Juli a.s.

Op een vraag van den heer Jansen of de financiële toestand deze uitgaaf kon gedoogen antwoordde de voorzitter, dat ofschoon de bond nog schuld had, de toestand vooruitgaande was. De aanvraag van Tilburg hierop in stemming gebracht werd goedgekeurd met 13 stemmen vóór en 1 tegen (van den heer Jansen).

De heer H. Pothast deelde mede dat in Leiden een beweging gaande was voor oprichting van een Kath. Esp. Vereeniging en vroeg daaraan medewerking te verleen. Besloten werd aan het dag. bestuur over te laten eventueelen steun te verleen. Van het oud-bondbestuurslid, den heer P. Heilker was een schrijven ingekomen met de mededeeling dat hij op het jongenspatronaat te Hoofddorp Esperanto onderwees.

Bij het sluiten der vergadering dankte de heer v. Rijckevorsel het dag. bestuur voor zijn werk en moeite om de belangen van den bond te behartigen.

Hierna werd de vergadering met den Christelijken groet gesloten.

De 1e Secretaris,

H. B. van Zwet.

1) Het verslag volgt hieronder.

RAPPORT van de handelingen van het Dagelijksch-Bestuur van „Nederlanda Katoliko”.

April 1912 — April 1913.

L.S.

Gedurende het afgelopen jaar heeft het Dagelijksch-Bestuur slechts driemaal vergaderd. Voornamelijk is dit gedaan als zuinigheidsmaatregel, wegens den slechten toestand van de financiën van den Bond. Alles wat zich daarvoor leende is schriftelijk

behandeld geworden. Vergaderd werd op 7 en 28 Juli; deze vergaderingen hadden als voornaamste punt van behandeling de vertegenwoordiging van onzen Bond bij het 8ste Algemeen Internationaal Esperantisten Congres te Krakau en bij het 3e Internationaal Katholiek Esperantisten Congres te Budapest. Omdat een, voor de Esperantisten-wereld gewichtige vraag zou behandeld worden op het 8ste Alg. Congres, n.l. de internationale organisatie, vond het Dagelijksch-Bestuur het noodzakelijk dat ook „Nederlanda Katoliko,, daar vertegenwoordigd zou worden om mede te werken, opdat de voorgenomen centralisatie in goede richting zou geleid worden. Deze overweging deed het Dag. Bestuur over de financiële moeilijkheden heen-stappen. Door het niet uitgeven van een afzonderlijk September-nummer van het Bondsorgaan en door het houden van een inschrijving (welke slechts f 16.— opbracht) werd eenigzins tegemoet gekomen in de kosten.

Ook werd de vertegenwoordiging opgedragen aan iemand die toch naar het 3e Kath. Congres in Budapest zou gaan, waardoor alleen de meerdere reis- en verblijfkosten zouden betaald moeten worden. Evenwel is de Bond niet vertegenwoordigd geworden omdat de afgevaardigde, de Weled. Heer F. Knaapen, uit Tilburg, door sterfgeval verhinderd werd naar Krakau te gaan. Echter, heeft hij op het 3e Kath. Congres den Bond met eere vertegenwoordigd, waarvoor hem bij deze dank wordt gebracht.

Om alle voorstellen, besluiten, vragen, enz., die schriftelijk behandeld zijn volledig weer te geven, eischt meer dan de bedoeling van dit overzicht. Slechts hier en daar een greep uit de behandelde punten zal dit rapport inhouden:

Van de inschrijving ter bestrijding

van een afgevaardigde naar Krakau, welke f 16,— opbracht, mocht na eenige gedachtenwisseling met de gevers f 11,00 behouden worden voor het maken van propaganda. Als gevolg daarvan besloot het Dagelijksch Bestuur 5000 propaganda-blaadjes te laten drukken, bestemd voor gratis verspeiding. Echter is, door verschillende omstandigheden, nog geen uitvoering aan dit besluit gegeven.

De Commissie, belast met de regeling van den „Esperanto-dag” te Veghel gehouden, moest constateeren dat deze dag een tekort van f 29,87 aanwees, en verzocht het Dagelijksch bestuur dit bedrag aan te zuiveren. Het Dag. bestuur, overtuigd dat de verschillende deelnemende vereenigingen alles gedaan hadden om het tekort te dekken en uithoofde van de buitengewone propaganda welke deze dag gemaakt had voor ons streven, meende goedgunstig op dit verzoek te moeten beslissen.

De vriendschappelijke verhouding, welke bestaat tusschen N.K. en onze zustervereeniging „La Estonto Estas Nia” is ook dit jaar bestendig. Op verzoek van den redacteur van het orgaan „La Holanda Pioniro” werd aan den Bondssecretaris (die zich vrijwillig beschikbaar stelde) opgedragen het popaganda-nieuws van onzen Bond geregeld aan dit orgaan toe te zenden. Het wordt geplaatst in de rubriek „Kroniko de „Nederlanda Katoliko”, alzo den leden van L.E. E.N. een goed overzicht gevende van ons werken. Verder is door beide Besturen samengewerkt om de Commissie voor „Plan 1913” te bewegen haar reclame-uitgaven van Esperantotekst te voorzien. Tot onzen spijt, zijn wij daarin niet geslaagd.

Zooals vorige jaren is de Bond ook voor dit jaar aangesloten als „Esperantia Entrepreno” aan de U.E.A.

Op verzoek van de Haagsche Kath. Esp. Vereeniging werden twee

sprekers vanwege den Bond beschikbaar gesteld voor een propaganda-vergadering.

Doordat in den laatsten tijd de Ido-beweging meer propaganda maakt en een maandblaadje uitgeeft waarin Esperanto wordt bestreden, werd de vraag geopperd of de Bond „N.K.” daar niet tegenop moest komen en de Ido-beweging bestrijden door het uitgeven van circulaires, periodieken, enz. Het Dag. bestuur was echter van meening dat een dergelijke bestrijding door alle Esperantistenbonden gezamenlijk moest gevoerd worden, waarna onze zustervereeniging L.E.E.N aangezocht werd haar medewerking te verleen. Echter deze achtte het niet noodig de Ido-beweging te bestrijden en wilde geen geld daarvoor beschikbaar stellen. Begrijpelijk is het dus, dat het Dag. bestuur van „N.K.” daarop besloot zich van bestrijding te onthouden, tenzij in de Kath. Pers gunstig over Ido zou geschreven worden. Mocht dit het geval zijn dan is de Commissie voor de Pers aangewezen deze beweging te bestrijden door tegen-artikelen.

Van de nieuw opgerichte Kath. Esp. Vereeniging te Boxtel kwam het verzoek in, om toe te staan, dat voor een gezin, waarvan twee of meer leden bij „N.K.” zijn aangesloten, slechts voor één lid de volle contributie behoefde betaald te worden, waarvoor dan ook maar één exemplaar van het Bondsorgaan gezonden behoefde te worden, terwijl dan tevens werd voorgesteld om voor de meerdere leden van zoo'n gezin de halve contributie te betalen. Het Dag. bestuur, behoudens goedkeuring van het Bondsbestuur, besloot dit verzoek toe te staan.

Uit Breda, waar eenige personen bezig waren een Kath. Esp. Vereeniging tot stand te brengen, werd steun van den bond gevraagd, waarop besloten werd f 15,— uit te

trekken om de propaganda te ondersteunen. Ook werd besloten 2 sprekers beschikbaar te stellen voor een te houden propaganda-vergadering. De gevoerde propaganda en de gehouden vergadering hebben succes gehad: eene Vereeniging is tot stand gekomen waarbij zich ongeveer 90 personen aangesloten hebben.

Doordat de vraag gesteld werd of bij collectief abonnement op het bondsorgaan de abonnementsprijs verlaagd zou worden, werd door het Dag. bestuur in overeenstemming met den Administrateur, besloten om het maandblad collectief verkrijgbaar te stellen buiten de navolgende voorwaarden en prijzen:

Een collectief abonnement moet bestaan uit minstens 20 exemplaren; het moet vooruit betaald worden en wordt slechts gezonden aan één adres buiten verantwoording van den Administrateur voor de bezorging aan de deelnemers.

De prijs werd vastgesteld als volgt:

20 tot 50 expl.	f 0.75	p. expl.	p. jaar
51 „ 100 „	0.65	„ „ „	„
101 en volg. „	0.55	„ „ „	„

In de maand Februari werd de 3e vergadering van het Dag. bestuur gehouden, voornamelijk voor het vaststellen van den beschrijvingsbrief voor de jaarvergadering en agenda voor de vergadering van het bondsbestuur. Tevens werd besloten, dat evenals het vorig jaar een circulaire over Esperanto-onderwijs zou gezonden worden aan alle R. Kath. Onderwijsinrichtingen van ons land.

Ziehier dan een korte opsomming van de voorstellen die behandeld zijn geworden en van de genomen besluiten. Hieruit kunt U zien dat het Dag. bestuur steeds een open oog heeft gehad voor de belangen van den bond en getracht heeft deze naar beste weten en vermogen te behartigen.

Moge onze moeite en tijd, gaarne voor onzen bond besteed, strekken

onder Gods onmisbaren zegen, tot welzijn van „Nederlanda Katoliko“

Het Dagelijksch-bestuur,

L. J. J. M. Poell, R.K.pr., Voorz.
J. P. L. Niesten, Ondervoorzitter.
H. B. van Zwet, 1e Secretaris.
H. Linnebank, O.S.Cr., 2e Secr.
Th. C. v. Erp, Penningmeester.
J. N. J. Smulders, lid.
P. A. Schendeler, lid.

Rapport van de werkzaamheden der Commissie van inlichtingen over 1912.

Tot heden staat de secretaris nog alleen voor de Commissie van Inlichtingen, hij had niet het genoegen gedurende het jaar medewerkers, die zitting wenschten te nemen in deze Commissie te noteeren. Veel werd dus niet verricht. Artikelen uit „E.K.“ over het Eucharistisch Congres te Weenen en uit de „Kroniko de I.K.E.U“ van „E.K.“ werden vertaald en naar verschillende bladen voor publicatie opgezonden, hetgeen meestal plaats vond.

Het program van „Nia Tria“ werd vertaald en met medewerking van onzen altijd bereidwilligen en ijverigen bondssecretaris naar 40 verschillende bladen gezonden. Echter van 10 bladen mochten wij een bewijsnummer ontvangen, of ook de andere bladen het stuk opnamen, weten wij dus niet. Zeer waarschijnlijk zullen gedurende het jaar in onze bladen berichten zijn voorgekomen over „Katolika vivo ĉiulanda“, wij konden dat echter niet nagaan, daar wij hiervan geen mededeeling ontvingen. Het ware derhalve wenschelijk, dat de leden van „N.K.“ bij eventueele inzending van dergelijke artikeltjes in 't vervolg bericht daarvan gaven aan den secretaris der Commissie, opdat

het verslag over hetgeen op Katholiek terrein voor *Esperanto* geschiedt zoo volledig mogelijk worde.

Daar op de jaarvergadering te Schiedam het voorstel Tilburg werd aangenomen n. l. op iedere plaats waar Kath. Esperantisten gevestigd zijn een helpanto of subhelpanto aan te stellen, meent de secretaris, dat hij zich hierdoor van zijn taak ontheven ziet om personen te benoemen, die hulp en inlichtingen aan reizende Esperantisten verschaffen.

De secretaris van de Commissie
voor inlichtingen.

Pierre Janssen.

Amsterdam, 27-2-13.

**Verslag van de Werkzaamheden
der Pers-Commissie van
„Nederlanda Katoliko”
1912—1913.**

12 April. 35 circulaires verzonden over het Eucharistisch Congres.

28 April. 35 circulaires verzonden over het Eucharistisch Congres.

24 Mei. 35 circulaires verzonden over het Eucharistisch Congres.

10 Juli. Ingezonden stukken in Maasbode, Huisgezin, en Provinciale en 's Hertogenbossche Courant om helpgeld voor 't zenden van een afgevaardigde naar Krakau.

14 October. 40 circulaires over 't nieuwe Esp. leerboekje van Schendeler.

In October. 2 opstellen in Centraal-brabant en in de Dommel- en Aabode.

In de loop van het jaar 6 opstellen in de R. K. Middenstander.

In December. 2 opstellen in het „Dagblad van Noord-brabant.

17 Febr. 159 circulaires naar hoof-

den van R. Kath. Onderwijs-inrichtingen over Esperanto-onderwijs.

De Secretaris van de Commissie
voor de Pers.

H. Linnebank, O.S.Cr.
Uden, Maart 1913.

**Verslag van den Secretaris der
Propaganda-commissie, van
1 Januari tot 31 December 1912.**

Door de geringe actie, ontwikkeld gedurende het tweede halfjaar van 1911, was ik genoodzaakt in mijn vorig rapport te klagen over de besturen van Vereenigingen, die verzuimd hadden sprekers uit te noodigen om de lauwe broeders tot ijver en volharding aan te sporen en om nieuwe leden te werven.

De klacht heeft gelukkig tot verbetering geleid. In hooge mate verblijdend is het, te mogen wijzen op de talrijke, gedurende 1912 gehouden propaganda-vergaderingen, die tot gevolg hadden de oprichting van eene Vereeniging voor Priesters en R. K. Studenten te Uden en van vereenigingen in Boxtel en Bussum, en die het ledental van vele reeds bestaande vereenigingen aanmerkelijk deed toenemen.

Aan de propagandisten die onvermoeid voor de verbreiding van Esperanto onder de Katholieken hebben gewerkt, breng ik hier gaarne een woord van hulde en dank.

Vooraan in de rij der sprekers staat onze wakkere Professor, de Z. E. Z. Geleerde Pater H. Linnebank, die, behalve Esp. preeken in Schiedam en Veghel, lezingen hield in Arnhem, Veghel, Amsterdam, 's-Hertogenbosch, Boxtel, Bussum en Uden.

Onze bondsvoorzitter, de Wel. Ew. Heer L. Poell, sprak in Veghel, Amsterdam en Boxtel.

Kapitein van Erp sprak, behalve op de jaarvergadering te Schiedam en op den esperantodag in Veghel, op eene vergadering van de Tilburgsche Vereeniging.

De heer P. Janssen, President van „Nia Kredo” uit Amsterdam, hield aldaar lezingen voor de vereeniging „Ontwikkeling naar R. beginselen”, voor de gemeentewerklieden van de Vereeniging St. Laurentius en voor de Vereeniging van Post- en Telegraafpersoneel St. Gabriël.

De heer Schendeler hield eene openbare les in Veghel.

De heer Baijens uit Haps hield eene lezing in Cuijk.

De ondergeteekende hield eene lezing in Boxmeer en sprak voor de St. Jozefsgezellen in Rotterdam, met gevolg dat daar eene Esp. club werd opgericht.

Ofschoon onze propagandisten dus gewerkt hebben in 13 verschillende plaatsen, en met voldoening op de resultaten kunnen terugzien, verlangen zij naar meer werk. Er zijn nog heele streken in ons kleine Vaderland waar geen R.K. Esperantistenvereeniging te vinden is. De provincies Zeeland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe, Friesland en Groningen zijn nog onontgonnen terrein.

Om aldaar belangstelling te wekken voor onze R.K. beweging doe ik een beroep op de weinige leden van onzen Bond die daar gevestigd zijn. Hun roep ik toe: Sluit U aan! Maakt propaganda in eigen kring! Wekt uwe vrienden op om begunstiger (lid) te worden van „N.K.” Verzoekt de besturen der in uwe woonplaats gevestigde Katholieke Vereenigingen, die gewoon zijn gedurende den winter een of meer sprekers te laten komen, om ook eens een Esperanto-propagandist uit te noodigen! Wanneer uwe pogingen niet dadelijk slagen, bedenkt dan dat

uwe broeders, in plaatsen waar nu bloeiende Esp. vereenigingen gevonden worden, in den beginne met dezelfde moeilijkheden te kampen gehad hebben als gij. Houdt moed! Houdt vol! Hoe taaier de strijd, des te schooner de overwinning!

Wanneer, bij de vele tegenwerking, de moed U dreigt te ontzinken, herleest dan het schoone gedicht van onzen majstro, eindigend met de opwekking:

Nur rekte, kuraĝe kaj ne-
flankigante
Ni iru la vojon celitan!
Eĉ guto malgranda, konstante
frapante,
Traboras la monton granitan.
L'espero, l'obstino kaj la pacienco,
Jen estas la signoj, per kies
potenco
Ni paŝo post paŝo, post longa
laboro,
Atingos la celon en gloro.

Na deze roerende woorden zult gij ongetwijfeld met nieuwe kracht en frisschen moed opnieuw beginnen en ten slotte de voldoening smaken uw werk bekroond te zien.

Rotterdam, 22 Januari 1913.

De Secretaris der propaganda-
commissie.

NIESTEN.

Rapport over den toestand van de Bibliotheek.

van 1 Januari tot 31 December 1912.

Het schrijven van dit verslag is 'n blijde taak voor mij. Blij omdat dit jaar opnieuw is gebleken dat de bibliotheek een instelling is die nut heeft en sticht.

Meer en meer wordt er gebruik van gemaakt en dit beteekent: betere kennis van wat er omgaat op Esperanto-gebied, meer belangstelling en ijverige propaganda.

Het aantal gebruikte boeken steeg

tot 263 stuks, niettegenstaande de voorradige tijdschriften meerendeels van ouden datum en niet compleet zijn. De staat waarin de boeken verkeeren is over 't algemeen goed te noemen.

Binnen korten tijd zal den leden een lijst van alle voorradige boekwerken worden aangeboden, waardoor, hoop ik, honderde boeken zullen worden aangevraagd.

Evenals 't vorig jaar verzoek ik den leden hun Esperanto-boekenschat nog eens na te zien, uit te zoeken en zoo ongemerkt 'n paar deeltjes te doen terecht komen in de Bibliotheek.

De Bibliothecaris,
F. E. Dalderup.

Tiel, Maart 1913.

VERSLAG

**van den redacteur-administrateur
van *Nederlanda Katoliko*,**
*uitgebracht in de vergadering van het
Bondsbestuur op Zondag 20 April
1913 in „Casino” te 's Bosch.*

Geachte Vergadering!

Mijne taak is het, verslag uit te brengen over de werkzaamheden van redactie en administratie van ons orgaan „*Nederlanda Katoliko*”. Dit verslag kan uiteraard kort zijn, vermits het grootste deel dier werkzaamheden in het orgaan zelve zijn resultaat vindt en dus geregeld binnen ieders beoordeeling komt. Toch wil ik u bij deze gelegenheid gaarne eenige *bijzonderheden* mededeelen, die zeker ook der vermelding waard zijn. Ingrijpende veranderingen met betrekking tot ons orgaan kwamen in den loop van het jaar 1912 niet voor. Al kan ik tot mijn spijt nog niet verklaren dat de afleveringen steeds op tijd verschenen zoo valt in dezen toch een merklijken

voortgang te bespeuren. Verscheen ons maandschrift in 1911 slechts 8 maal, gedurende het jaar 1912 kwamen 11 nummers uit. Alleen in September verscheen „*Nederlanda Katoliko*” niet en wel ingevolge eene beslissing van het dagelijksch bestuur. Deze maatregel werd genomen uit oogpunt van zuinigheid, teneinde geld beschikbaar te hebben om een afgevaardigde te zenden naar het 8e Algemeene Esp. Congres in Krakau. 't Is u bekend om welke redenen deze afvaardiging niet heeft plaats gehad.

Een oogenblik wil ik thans uwe aandacht vragen voor de financiële zijde. De uitkomsten over 1912 zijn vrij gunstig te noemen, in vergelijking althans met vorige jaren. Intusschen is ondergeteekende van oordeel dat allerminst bereikt is wat te bereiken valt. Het is duidelijk dat advertentiën de voornaamste inkomstenbron vormen. Aan de werving hiervan bijzondere actie wijden laten mijne drukke bezigheden tot mijnen spijt niet toe. Dankbaar moet ik hier in herinnering brengen, de medewerking die ik ondervonden heb van den heer P. Jansen Amsterdam ter zake van aangebrachte advertentiën.

De totaal-ontvangsten in 1912 bedroegen f127,855, de uitgaven f117,055. Daaruit valt echter geen enkele gevolgtrekking te maken, wijl vele posten over 1912 eerst in den aanvang van dit jaar vereffend zijn, zooals blijken kan uit de door mij aan den bondspenningmeester opgezonden afrekenstaten en gelden. De rekeningen van den drukker worden rechtstreeks door den penningmeester betaald, aan wien die rekeningen door mij worden doorgezonden. Eene opgemaakte berekening wijst echter uit, dat de totale netto onkosten over 1912 voor ons orgaan bedroegen f262,—; de administratie-onkosten zijn hierbij inbegrepen. De drukkosten bedroegen f416,95, waaruit volgt, dat het batig saldo over mijn beheer f154,95 bedroeg.

Inkomsten welke niet rechtstreeks voortvloeiden uit de administratie van het orgaan vallen buiten deze berekening. Zoo zijn ten mijnent altijd nog voorradig een aantal exemplaren van Dr. Smulders' brochure „Aan Esperanto de Toekomst”. In 1912 werden ongeveer 20 stuks verkocht. Nog belastte ik mij in den loop van dit jaar met den mede-verkoop der bekende nieuwe brochure van Dr. Smulders, getiteld Organizado, terwijl eveneens verkrijgbaar bleef de brochure van den heer Niesten: De Redacteur van de Gids.

Evenals in 1911 is ook in den aanvang van 1912 wederom een omslag uitgegeven voor het inbinden van den complete jaargang, de bekende Moerkerk band.

Vermelding verdient nog dat met het Juli-nummer een aantal circulaires verzonden werden als aansporing tot bijwoning van het jaarfeest der Ned. Esp. vereen. La Estonto Estas Nia, dat 4 Aug. in Utrecht gehouden werd. In het Juni-nummer waren bereids circulaires verzonden met betrekking tot onzen Esperanto dag in Veghel; in het Mei-nummer „aligiloj” voor het 3e Int. Congres voor kath. Esp. in Budapest.

In den loop van dit jaar werd door mij een advertentie geplaatst voor ons orgaan in het leerboek van den heer Schendeler, welke zeker doel zal treffen, gezien de groote verspreiding van dat leerboek.

Nog zij vermeld dat de ontvangen correspondenties ongeveer 600 bedroegen, de verzonden schrifturen ongeveer evenveel, drukwerken niet in aanmerking genomen. Ten slotte verheugt het mij te kunnen mededeelen, dat, zooals mij van verschillende zijden officieel wordt medege-deeld ons maandblad groote belangstelling geniet op tal van universiteitsbibliotheken en openbare Leeszaalen, waarheen „N.K.” evenals aan de

Katholieke Pers nog steeds maandelijks en gratis toegezonden wordt.

H. DAMEN.

Esperanto op de R.K. Onderwijs-Inrichtingen.

De 159 circulaires, die wij in Februari van 1913 rondzonden aan de hoofden van onze R. K. Onderwijsgestichten over het Esperanto aan hunne inrichtingen, zijn toch niet heelemaal zonder vrucht gebleven.

Verscheidene oversten betreurden het, dat zij, door overlading van het tegenwoordige program, vooreerst niet konden overgaan tot het invoeren van Esperanto als leervak.

De Hoogeerw. heer Mgr. Diepen, directeur der Bossche Bisschoppelijke Kweekschool, antwoordde onder meer:

„Intusschen kan ik U medeelen, dat enkele vloggere leerlingen in hun vacantielijd zich op Esperanto toelleggen en het dan geleerde in vrijen tijd door *lectuur* bijhouden en min of meer ontwikkelen”.

De Zusters van Marienwerth bij Maastricht zullen zich in verbinding stellen, omtrent de Esperanto-aangelegenheid op haar Pensionaat met de Zusters van Heijthuijsen en dan verdere inlichtingen aan ons vragen.

De Zusters Ursulinen van Grubbenvorst deelden mee, dat er van hun Zusters-onderwijzeressen bezig zijn met de studie van Esperante en zich voorbereiden tot het examen in die taal. Ze vragen verdere inlichtingen over boeken en eisen.

De Zusters van Moerdijk zijn geneigd tot de invoering van Esperanto over te gaan. Twee zusters zullen een begin maken alsmede een paar pensionairen. Het examenwerk van 't vorig jaar werd gevraagd en nog eenige andere inlichtingen omtrent studie en examens.

De Zusters van „Insula Dei“ te Arnhem meldden dat ze druk bezig zijn zich voor te bereiden om een kursus voor Esperantisten te kunnen oprichten. „Bij de eerst komende gelegenheid“, schrijft de Eerw. Overste, „hoopt een mijner goede Zusters, eene onderwijzeres met akte Fransch, Duitsch en Engelsch, zich aan te bieden ter verkrijging van een diploma; twee ander Zusters Onderwijzeressen studeeren er ook voor“. Verder, werden nog eenige inlichtingen gevraagd.

De inlichtingen aan Arnhem, Moerdijk en Grubbenvorst werden verstrekt door Meester Schendeler van Mariaheide zodat ze zeker volledig, degelijk en vriendelijk zijn geweest.

Het Handels-instituut „Van Kregten“ te Nijmegen zond ons als antwoord zijn prospectus, waarin wij deze woorden lazen over Esperanto:

„Waar in alle landen deze wereldhulptaal meer en meer veld wint, en ook in Nederland, in kursussen en op scholen, meer algemeen beoefend wordt, meenen wij ook het „Esperanto“ als leervak te moeten opnemen.

Aan het Kollege der Kruisheren te Uden staat het Esperanto in bloei. Ofschoon maar het klein getal der uitverkorenen, ongeveer 10, geregeld Esp. onderwijs ontvangt hebben de meesten der overigen genegenheid voor de wereldhulptaal, terwijl verscheidenen deze uit eigen beweging aanleerden, onder elkander spreken en in de uitspanningsuren zelfs kaartspelen in 't Esperanto. Het feit dat 5 der leraars lid zijn van *Nederlanda Katoliko* blijft natuurlijk niet zonder invloed op de stemming der leerlingen. Een der leraars bereidt zich vóór om 't Esp. examen af te leggen.

Mij dunkt dat we over de antwoorden op onze cirkulaires tevreden kunnen zijn. Geleidelik gaan we vooruit. Voor het belang van Esperanto voor de jeugd, openen zich

de ogen hoe langer hoe meer. Onze scholen zijn met leervakken overladen. Wil men daarin verbetering aanbrengen, dan dient het middel te worden aangewend dat verscheiden vakken *minder noodzakelijk* maakt en vervangen kan. Onze leeraars zullen zich vrijer gevoelen, zekerder werken, gemakkelijker voortgaan, wanneer in plaats van het lastige Frans, Duits en Engels op onze programma's staat: het eenvoudige Esperanto. Behoort aan Esp. de toekomst, dan moet Esp. ook onderwezen worden aan onze jeugd.

H. LINNEBANK.

Uden

Kruisheer.

Sluitzegels.

Door de zorgen van een ijverig lid van onze Udense vereniging „Voor Kunde en Konst“, de student Kees Broens, en de welkome hulp van een vlugge verkoopster zijn er zoveel Esperanto-sluitzegels aan de man gebracht, dat wij al *vijf gulden zuivere winst* aan de Penningmeester van *Nederlanda Katoliko* konden afdragen. En nog zullen wij Kapitein van Erp wel eens blij kunnen maken met steun onzer kas door middel van de sluitzegels.

H. LINNEBANK.

Uden, 21. 4. '13. Kruisheer.

Verlengstukje.

Weer een waarheid uit mijn blouse en kortebroekjaren omgekukeld of is het soms de bekende cirkelgang?

Waar die oude manen bleven? Men maakt er sterren van. In Uden doen ze het omgekeerde. Daar maken ze van sterren, zilveren maanschijven (rijksdaalders), en tevens een blij penningmeester.

Een als penningmeester blij kas-
houder is wel een rare-avis in het
bondsleven. 't Is een droog baantje,
nog droger dan de zomer van 1911.
Ik heb wat moeite gehad om niet te
verrimpelen en om mijn frischheid te
bewaren.

Links ontvangen - nooit genoeg - ;
boeken. Rechts uitgeven - ieder houdt
de groote hand op - ;boeken. Optellen
links, optellen rechts, aftrekken rechts
van links 't lukt alleen met al-
gebra met — x guldens in de kas.

Een blij penningmeester van een
jonge frisch-groeiende vereeniging,
welke propageert, dat de spaanders
er af vliegen, is een stoute fantasie.....
tot op heden.

Er is kentering in mijn penning-
meesterlijk gemoedsleven, zelfs niet
tegengehouden door de gulle gift voor
onze kas van een waardeloos Russisch
effect.

De extra postwissel van 4 echte
rijksdaalders van een dame uit den
Haag, gaf blijheid naar binnen, schonk
een lach naar buiten.

En nu 2 zilveren schijven van het
grootste soort uit Uden — een der

metropolen van onze beweging —
samengeperst uit groene papieren Es-
peranto-sluitzegels (1). Een Ameri-
kaansch wonder.

Meer zulke wonderdoeners ge-
vraagd. Inlichtingen hierboven vermeld.
Zegt het voort.

Dank Samideano Broens voor de
„Kunde” in het finantieel vraagstuk,
dank voor de „Konst” om een blij
Kasisto van N.K. te doen zien.

Deel eerlijk mijn dank met uwe
vlugge verkoopster.

Dank Pater Linnebank voor uw
onvermoeid zwoegen, zelfs van klin-
kenden aard. Laat U de kans niet
ontglippen, de trappen van vergelijking
met een trap te vermeerderen, en maak
van een blijde, een blijder, daarna een
blijdste en met medewerking van alle
samideanoj een aller-blijdste penning-
meester.

Bergen op Zoom, Mei 1913.

Penningmeester,

Th. C. van Erp, Kapt. Inf.

1). Zie N.K. Maart-aflevering 1913
bladz. 60.

Ŝanĝoj en la anara listo ĝis la 15a de Aprilo 1913a.

UNUIĜOJ.

Bussum. „Nia Penado”.

Adressanĝo. Rev. S-ro P.o Meuleman, Pastoor al Utrecht' Biltstraat.

Tilburg.

Adressanĝo. A. van Raak, Mariastraat 15.

NOVA UNUIĜO.

Katolika Esperantista Unuiĝo en Breda,

„Per tiu- ĉi signo ni Venkos”.

Fondita la 17an Januara 1913a.

ESTRARO:

Prezidanto: S-ro Th. F. M. Schaepman, Parkstr. 128, Breda.

Subprezidanto: S-ro Fr. v. Hulten, Tramsingel 12a,

1a Sekretariino: F-no M. C. H. de Bie, Kloosterlaan 1 „

2a „ „ G. van Keep, Haagdijk 67 „

Kasisto: S-ro A. van Keep, Haagdijk 67, „

Bibliotekisto: S-ro F. van der Steen. Boschlaan Ginneken.

Komisario: S-ro H. Kuijlaars, Haagweg 4b. Breda.

Eklezia Konsilanto: S-ro P-o P. M. Hack, Parochie „St. Barbara“ Breda.

MEMBROJ.

- S-ro J. J. Adank, Haagdijk 135, Breda.
„ A. J. v. d. Bogaerd, van Coothplein 4a, „
F-ino van Baarle, Tolbrugstraat 19,
„ v. d. Bogaard, Ridderstraat 25, „
S-ro Aug. v. d. Breugel, Oude Vest 2,
A. J. van Berkom, Nieuwstraat 65, „
„ Th. van Bedaf, N. Haagdijk 30a „
„ H. Brunklaas, Karrestraat 24 „
„ Th. van den Brûle, Haven 15, „
„ B. van den Bogaert, Grootte Markt 26, „
„ J. A. Coraij, Veemarktstraat 16, „
„ M. Cuisinier p.a. Adams, Ginnekenweg 176bis, Teteringen.
F-ino A. van Dijk, Wilhelminastraat, Ginneken.
S-ro A. L. M. v. Dam, Eindstraat, Breda.
„ J. Frederiks, Nieuwstraat 17, „
„ A. W. Grootveld, Boschstraat 31a „
„ Jac. van Gils, Parkstraat 106, „
„ A. van Gurp, van Coothplein 5 „
„ J. Gerats, Tramsingel 91a „
F-ino Grauman, p.a. Taks, Julianastraat 24, Ginneken.
S-ro G. W. Husson, Haagweg 175, Prinsenhage.
„ J. H. van Helden, Onderwijzer, Wagenberg.
„ L. Lapidaire, „ „
„ H. van Hooijdonk, Dreef 35, Prinsenhage.
F-ino M. Hofman, N. Haagdijk 1a, Breda.
S-ro Fr. Janssen, L. Brugstraat 19
„ W. Jongeneelen, Spoorstraat 4a
„ A. Kouwenberg, Terheidenstraat 64 „
„ C. van Kolck, Ginnekenstraat 108a „
„ J. de Kanter, Haagdijk 39
„ A. Kools, Steenweg, Oosterhout.
F-ino M. Klümen, Nieuwstraat 3a Breda.
„ J. Kimmel, Catharinastraat 19 „
S-ro J. van Lieshout, God. Montenstr. 8 „
„ Adr. Leijten, Aannemer Prinsenhage.
„ M. Lefel, Ginnekenstraat 34 Breda
„ J. Laurijssen, Boschstraat „
F-ino P. van Miert, Boeimeersingel 3 „
S-ro H. Marijnison, Akkerstraat 16 Ginneken.
„ J. Mertens, Korte Brugstraat Breda
F-ino P. Otten „ „ 2
S-ro A. Ocninckx, Nieuwstraat 48 „
„ J. L. van Opstal Bleekstraat 9 Ginneken
„ J. C. v.d. Pas, Wilhelminapark „
„ H. Pullus, Ceresstraat 11 Breda.
„ J. Pijnenburg, Boschstraat 178

S-ro Th. A. M. Post, Catharinastraat 91a Breda
 F-ino Joh. van Nijnatten, Karrestraat „
 S-ro N. Naalden, Dijk F. 188 Teteringen.
 v. d. Noord p.a. W. Roosen, N. Haagdijk 40 Breda
 C. van Rooij, Korte Boschstraat 3
 Th. Roersch, Baronielaan 169 Teteringen.
 W. Relik, Haven Breda
 J. C. Raming, Ulvenh. Laan 12 Ginneken.
 „ A. Simons, Haagdijk 17 Breda
 „ T. Schonk, N. Haagdijk 67
 F-ino C. Smeulders, Reigerstraat 10a
 S-ro G. H. v. d. Sande Koninginnestraat 5
 T. G. v. d. Sande, Baronielaan 6
 J. Siegers, Tolburgstraat 2
 A. Stöhr, Ginneken.
 J. B. Schoemaker, Reigerstraat 30 Breda
 A. Segeren, Villa „Regina“, Baronielaan 2 „
 A. Schrauwen, St. Janstraat 24
 „ Mart. Stoop, Balfordstraat (H. B.)
 F-ino Sips, Academiesingel 32
 S-ro Fr. Smits, Eindstraat 13
 „ W. Verhagen, Groote Markt 15
 „ A. Verhagen, Prinsekade 17
 „ W. Vissenbergh, Vredenburgstraat 216 „
 „ A. Verhoeven, Eindstraat 5 „
 F-ino M. Verdussen, N. Ginnekenstraat 11
 S-ro A. L. Verhagen, Molenstraat 5 „
 F-ino H. Verhagen, Bredasche Weg 67 Prinsenhage
 S-ro A. Voermans, Ginnekenstraat 11 Breda.
 „ J. M. Witte, N. Huuien 18
 F-ino T. Willems, p.a. J. Raming, L. Brugstr.
 „ J. Wagenmakers, Ginnekenweg 21 „
 S-ro B. J. Weetink, Nassastraat 35 „
 „ P. J. Werps. Ceresstraat 149
 „ J. M. v. d. Werff, L. Brugstraat 28 „
 F-ino Janssen, Bredasche Steenweg 21b. Prinsenhage.
 J. v. Gool Vischmarktstraat Breda.

Rotterdam.

Novaj Membroj ,

F-no J. van der Moolen, Korte Brandstraat 27b
 „ C. Don, Nieuwe Binnenweg 319a.
 S-ro H. Kleyn, Claes de Vrieselaan 145
 J. Snelderwaard, Bloemstraat 37a
 J. H. M. de Ridder, Sion Dwarsstraat 26
 H. F. Schilie, Weste Wagenstraat 50
 J. W. B. van Heel, o.f.m. Kapelaan, Wester Wagenstraat 55
 Th. de Mulder, Zuidewinderstraat 78
 „ J. L. Wouters, Bloemstraat 39b
 J. R. Soudijn, Verseydenstraat 2

PETO!! Ni petas insiste al la Sekretarioj (inoj) de la unuiĝoj, ĉiam sendi la ŝanĝojn en la anara listo antaŭ la 15a de ĉiu monato al la ĉefsekretario de Nederlanda Katoliko, S-ro H. B. van Zwet, Leeuwstraat 3bis Utrecht.

Saman peton al la favorantoj pri adresŝanĝoj.

Plendojn, pri la neregula ricevo de nia organo „Nederlanda Katoliko” al la sama adreso.

ENLANDA KRONIKO.

La kvara jarkunveno de „Nederlanda Katoliko”

Dimanĉon la 20an de Aprilo okazis la 4a jarkunveno de „Nederlanda Katoliko” en 's-Hertogenbosch. La Boshá 1) Katolika Esperantista grupo estis invitita de la ĉefestraro, organizi tiun ĉi tagon tiamaniere, ke ĝi al la vizitontoj donus krom la kunveno ankaŭ kelkajn agrablajn distraĵojn. La Boshá grupo volonte prenis sur sin tiun ĉi taskon, kaj kunmetis belan programon, kiu jam antaŭe akiris multe da aprobo, kaj pri ĝi la samideanoj estis tre kontentegaj.

La Akcepto.

Frumatene alvenis la riprezentantoj de la diversaj grupoj akompanataj je multaj membroj. Kompreneble el la regiono Nord-Brabanto alvenis plej multaj, sed ankaŭ el Hago, Amsterdamo, Rotterdamo, Shidamo, Bussumo k.t.p. estis alvenintaj la Liganoj; tiel ke pli ol 200 partoprenintoj ĉeestis.

Al la stacidomo estis ricevataj la samideanoj de kelkaj membroj el la Boshá grupo, kaj ankaŭ grupo da liganoj el Bokstelo, kiuj bicikle alvenis, atendis sur la perono la alvenon de la vagonare vojaĝantaj parteprenontoj. La atendtempon ili mallongigis kaj gajigis per esperantaj kantaĵoj.

La Sankta Meso.

Je la deka la liganoj are iris al la preĝejo de la Riv. Fratinoj de

„Mariĕnburg” por ĉeesti la sanktan Meson.

La Rev. Moŝto Pastro Titus Brandsma, profesoro en la Karmelita monaĥejo el Oss, oferis la S. Meson por la vivantaj kaj mortintaj liganoj.

Post la unua Evangelio, Pastro L. Moonen, vikario el Udeno predikis esperante laŭ la vortoj el la Sankta Skribo; „tre bona donaĵo, perfektega donaĵo venas el la Ĉielo, de la Patro de la lumo”.

La predikisto skizis ke Dio, vidinte la malpacon, la malamikecon inter la homaro, sendis Sian Filon teren por instrui ke ni havas saman destinon kaj devenon, ke ne ekzistas diferenco inter Grekoj kaj Romanoj, ke ni havas unu urbon en la Ĉielo, unu socion sur la tero. Ke ni estas unu popolo, de kiu Li estas la granda Reĝo kaj Juĝanto. Li fondis Sian Eklezion, kiu kiel arbeĝo ombas la tutan mondon. Tiu ĉi Eklezio ĉiam dum la jarcentoj plenumis sian devon, ĉiam predikis amon kaj instigis siajn infanojn konservi la plej karegan heredaĵon: la fratan amon, la signon al kiu oni rekonas la veran kristanon. Nenia rimedo estas por ĝi tro multekosta; nenia laboro tro peza; nenia ofero tro granda. Tial benis kaj benas la Pontifiko de Kristo la Esperantomovadon kiel bonegan rimedon por unuiĝi la Kristanojn, por ke estu

unu ŝafaro kaj unu paŝtanta. Tial ni devas uzi tiun rimedon, konsideri nenian penon tro granda kaj neniam timi kontraŭagadon.

La komuna lunĉo.

Post la fino de la S. Meso, la samideanoj grandparte iris al hotelo „Central“, kie ili ĝuis bonan lunĉon. Je la komenco la prezidanto de la Boshâ grupo S-ro J. Pastoor bonvenigis la samidanojn per koraj vortoj. Jam nun regis plej bona gajeco.

La vizito al la Katedralo.

Je la dekdia la Esperantistoj unuiĝis en la Katedralo kaj alportis unue saluton al nia Sankta Patrino Maria.

Poste oni rigardis la preĝejon sub gvido de S-ro L. P. M. van Valkenburg, ĉefinspektoro de la renovigo de la Katedralo, kiu klare klarigis la multajn artaĵojn kaj historiajn rimarkindaĵojn.

Subite, dum la rondiro oni ekaŭdis la sonojn de la famega orgeno, ludata, speciale por la vizitantoj de S-ro P. Kallenbach, la konata artisto. Dum duona horo li ludis majstre la orgenon kaj la aŭdantaro estis ravata per tiu ĉi imponiganta ludo.

La vizito al la „Chicago Bioskopo“.

Dume la Ligestraro kunvenis en „Casino“, kia kunveno ĉiam antaŭiras la jarkunvenon, la Esperantistoj iris al la „Chicago Bioskopo“, kie por ili estis prezentata speciala scenaĵo de lumbildoj.

Unue aperis la bildo de la aŭtoro de Esperanto Dr. Zamenhof, poste nia Majstro ĉirkaŭata de la plej eminentaj Esperantistoj. Kompreneble, tiuj ĉi bildoj estis salutataj per longdaŭra aplaŭdo kaj kiam la fortepiano aŭdigis „La Esperon“ ĉiuj kune kantis nian „popolhimnon“.

Poste komenciĝis serio da lumbildoj: Lia Papa Moŝto Pio Xa kaj Lia eldiro ke Esperanto havas grandan estontecon; Pastro Richardson, la

prezidanto de I.K.U.E.; Pastro Poell, prezidanto de Nederlanda Katoliko; S-ro W. Lutkie, kiu antaŭenpuŝis la katolikan Esp. movadon en nia lando; Profesoro Pastro Linnebank, nia famega oratoro; D-ro Smulders, ĉefredaktoro de „Espero Katolika“; S-ro Dreves Uiterdijk, la unua Nederlanda pioniro; S-ro D. F. Romein, Honoramembro de Ned. Esp. Societo „La Estonta Estas Nia“; kaj Monsinjoro Schleijer, la aŭtoro de „Volapük“.

Poste sekvis bildoj de la Katolikaj Kongresoj de Parizo, Hago kaj Budapeŝto kaj diversaj festkunvenoj i.a. la festkunvenoj de Veghel kaj Utreĥto. Ankaŭ grupo el la unuaj Esperantistoj antaŭ 25 jaroj, grupo da Japanaj samideanoj kaj kelkaj konataj eksterlandaj Esperantistoj aperis sur la tuko. Plie sekvis serio da lumbildoj pri la ĝeneralaj kongresoj de Bulonjo, Genevo, Kambriĝo; Dreseno, Barcelono, Antverpeno kaj Krakovo. Ankaŭ pri la manovroj de la Ruĝa Kruco oni vidis belajn vidaĵojn. Fine aperis filmo pri la Antverpena Kongreso, precipe la vidaĵo de ĉirkaŭ 2000 Kongresistoj el 30 diversaj nacioj sur la ornamitaj boatoj pretaj por ekskursi sur la Scheldo vekis grandan impreson.

La Jarkunveno.

Antaŭ la malfermo de la kunsido, la samideanoj estis fotografataj sur la enkorto de „Casino“. La salono estis bele ornamita per flagoj kaj sur altaĵo inter plantoj estis metitaj grandaj portretoj de Dr. Zamenhof, Pastro Poell, Pastro Linnebank kaj S-ro D. Uiterdijk, kiuj estis pentritaj de la famega firmo H. Bogaerts kaj K-o el Boxtel. Plie sin trovis en la salono bonega kolekto da Esperantaĵoj.

La kunveno komenciĝis je la tria kaj post la malfermo per la Kristana saluto, S-ro Pastoor prezidanto de la Boshâ grupo ree bonvenigis la samideanojn. Li memorigis ke dum la kvarjara ekzisto de la Ligo la nombro da anoj ĉiam pligrandiĝis kaj

opiniis ke la bona gvido de la ĉefestraro kaŭzis tiun sukceson. Interrompita de aplaŭdo li skizis la meriton de la diversaj ĉefestaroj.

Poste la prezidanto, pastro Poell bonvenigis la ĉeestantojn, precipe Monsinjorojn Diepen kaj Prinsen, kiuj honoris la kunsidon per sia ĉeesto. Plie li bonvenigis S-ro D. F. Romein, la riprezentanton oficialan de la Ned. Esp. Societo „La Estonto Estas Nia“. La parolisto memorigis ke S-ro Romein estas unu el la unuaj pioniroj de la Esperanto-movado en nia lando kaj ke li estis multajn jarojn prezidanto de L.E.E.N., kiu lin honoris per honor-membreco. Longdaŭra aplaŭdo aŭdiĝis post tiuj- ĉi vortoj.

La ĉefsekretario poste legis sian jarraporton, el ĝi oni sciigis ke du novaj grupoj estis starigitaj kaj la nombro da anoj pligrandiĝis de 736 ĝis 831. Tiuj ĉi ciferoj koncernis la staton je la 1a de Januaro, tamen post tiu ĉi dato jam estis starigita nova grupo en Breda, kiu kalkulas 90 membrojn.

La jarraporto skizis la grandajn meritojn de la komisionoj. La anoj de la komisiono por la propagando faris paroladojn en 13 diversaj lokoj, kaj la komisiono por la presaro senĉese forsendis sciigojn pri la esperanto-movado al la katolika gazetaro.

Plie la raporto finiĝis per forta instigo por partopreni al la Esperantotago tenota la 6an de Julio en Tilburg.

La kasisto, S-ro Moŝto Th. C. van Erp, estis malhelpata ĉeesti pro malsano. Tamen li ensendis sian raporton, kiu donis sufiĉe kontentigajn komunikaĵojn pri la financa stato.

La prezidanto dankis la ĉefsekretarion kaj la kasiston por iliaj multaj laboraĵoj faritaj dum la pasinta jaro kaj komunikis ke la ligestraro reelektis la ĉefestraron.

La dua sekretario, Pastro Linnebank sciigis ke li faris enketon pri la instruado de Esperanto en la Katolikaj Instruejoj. Li forsendis 159

ĉirkulerojn al seminarioj, gimnazioj kaj edukejoj. La respondoj montris ke la instruprogrameco estas tro ŝargata por ke la instruejoj povu enkonduki Esperanton. Tamen en kelkaj instruoj oni instuas Esperanton dum la ripoztempoj.

Poste oni paŭzis, dume komisiono ekzamenis la rajtigdokumentojn de la riprezentantoj kaj post la remalfermo de la kunsido sciigis ke 14 grupoj sendis riprezentanton.

La diversaj proponoj, kiuj nun estis pritraktataj koncernis la internan regularon, la enkondukon de Esperanto en la patronejojn kaj la starigon de legrondoj.

Okaze de longdaŭraj diskutoj la riprezentantoj kaj la ĉefestraro daŭrigis la kunsidon, dume la samideanoj vizitis la kunsidojn de la Provinca Konsilantaro kaj la urbdomon.

La vizito al la urbdomo.

S-ro D. Hermsen, artpentristo, klarigis al la Esperantistoj la pentraĵojn en la vestiblo kaj rakontis historiajn interesaĵojn de la griza Dukurbo, precipe atentigante la fakton ke ĝi estis konstruita dum la periodo de la krucmilitoj. Dum la vizito al la supraj salonoj S-ro V. Cleerdin rakontis la historion de la urbdomo kaj klarigis kial la arkitekturo de la urbdomo diferencas de la arkitekturo de la katedralo.

Poste oni malsupreniris en la antaŭmallonga tempo trovitan kelon, kie estas konservataj la antikvaj turmentiloj.

La komuna tagmanĝo.

Je la sesa unuiĝis la estaranoj kaj parto de la samideanoj — ĉirkaŭ 80 personoj — por ta komuna tagmanĝo en hotelo „Noord-Brabant“,

La Boshó grupo zorgis ke dum la tagmanĝo kelkaj muzikistoj pligrandigis la gajecon kaj societemecon. Ankaŭ fraŭlinĥoro tre meritplene kantis kelkajn Esperantajn kantaĵojn.

Tre agrabla surprizo estis ke al ĉiuj sinjorinoj kaj fraŭlinoj oni prezentis bukedeton.

Kompreneble tostoĵ kaj kantoĵ alternis unuj la aliajn. S-ro Roinein unue tostis kaj deklaris ke li, kvankam ne samreligiano, sentas grandan ŝaton por la alta celo de la Katolikaj Esperantistoj, poste li dankis la ĉefestraron por la invito sendita al L.E.E.N., sendi riprezentanton.

La tagmanĝo finiĝis festenc, socie-teme.

La publika koncerto.

Je speciala permeso de la urbestro, la urba Orkesto donis publikan koncerton sur la „Groote Markt”, kiu altiris grandan popolamason.

Certe la Bosĥa grupo meritas laŭdegon por la bonega aranĝo de nia jarkunventago.

La ĉefsekretario,

H. B. VAN ZWET.

Utreĥto 27—4—13.

Unua Nederlanda Kongreso Esperantista.

Aperis la programo de U.N.K.E. Ni denove instigas gesamideanojn grandnombre partopreni nian kongreson okazontan en la plej bela urbo de Nederlando. La programo ankaŭ enhavas boatekskurson al la konataj Holandaj lagoj. Por eviti miskomprenojn ni atentigas vin, ke, kvankam jam preta, la Pacpalaco ne estos malfermata samtempe kun nia kongreso. Programoj kun aliĝiloj senpage mendeblaj ĉe la la Sekretario de la Kongresa Komitato, S-ro J. R. G. Isbrücker, Riouwstrato 169, Hago. Por aliĝiloj post la la de Julio, la prezo de la kongreskarto estos plialtigata je 10 pCtoj.

Esperanto Moerkerk-kaarten

Den bezoekers der 4e Jaarvergadering te 's Hertogenbosch zijn zij bekend. Zeer velen kochten een aantal van deze prachtige propaganda-kaarten. Inderdaad zagen wij dan ook nog nooit eene propagandakaart, zoo kunstzinnig ontworpen en uitgevoerd als deze. Ofschoon eene symbolische teekening, is toch het denkbeeld dat bij den teekenaar voorzat zeer duidelijk en zeker ook doeltreffend. Om zijn kunstwaarde alleen zelfs is deze kaart eene propaganda voor ons Esperanto, waarvan de Bossche teekenaar *Herman Moerkerk* een warm voorstander is. Hoe men zich de kaarten verschaft leze men even in de advertentie in dit nummer.

Librejo - Esperanta - Ekspoziciejo

En 's Hertogenbosch, en la butikoj de s-ro Knipscheer estis ekspoziciata granda kolekto da Esperantaĵoj. Tiu ekspozicio okazis tuj post nia jarkunveno, kaj do, se eble, ankoraŭ pligrandigis la imponan impreson, kiun ricevis la loĝantaro de 's Hertogenbosch pri la graveco de nia Katolika Esperanto-movado. Daŭre oni vidis multajn observantojn antaŭ la butikvitrogo. La ĉefa kaŭzo por tio, certe oni devas nomi la fakton, ke ekster libroj, k.t.p. s-ro Knipscheer ankaŭ ekspoziciis la pentritajn portretojn de niaj *Eminentuloj*: D-ro Zamenhof, P-roj Poell kaj Linnebank, kaj s-ro Dreves Uitterdijk. Tiuj portretoj jam ornamis la kunvensalonon dum nia kvara jarkunveno, kaj jam tie akiris ĉies antenton kaj admiron. La portretojn pentris la fame ankaŭ eksterlande konata firmo H. Bogaerts kaj K-o en Boxtel, kiu ilin havigis al la komitato en 's Hertogenbosch tute senpage. Por tia helpemo, interesiĝo kaj konfido en nia

movado la firmo meritas dankon de ĉiuj esperantistoj, kiuj dume nun haviĝas konfidindan adreson en eventualaj okazoj, ke ili dezirus tiajn portrejon.

Fotografio van de Deelnemers aan de Jaarvergadering.

De uitmuntend geslaagde opname van de deelnemers aan de 4e Jaarvergadering, genomen op de binnenplaats van „Casino” te 's Hertogenbosch is verkrijgbaar bij de fotografen André Schreurs Vughterstraat en Pierre Weijnen Kerkstraat te 's Hertogenbosch.

Er zijn 2 formaten vervaardigd, kostende resp. 75 cent en één gulden. Voor franco toezending gelieve men f 0,25 bij te voegen (emballage inbegrepen).

Zeker zullen velen gebruik maken van deze goede gelegenheid om een blijvend aandenken te verkrijgen aan de Bossche Jaarvergadering, over welker succes en prachtig verloop maar één roep is. H. D.

Helmond. 'Jaŭdon la 24 an de Aprilo Pastro Linnebank, nia fama oratoro, faris paroladon, por la unuiĝo: „Kredo kaj Scienco”.

La Rev. parolisto preparolis la temon: „la irado de Esperanto tra la mondon”. Per elokventaj vortoj li konvinkis la aŭdantaron pri la granda disvastigo de Esperanto kaj per trafaj ekzemploj ĝian utilon. Post la parolado grupo stariĝis; 14 personoj membriĝis. La grupo aliĝas al „Nederlanda Katoliko”. Z.

Kujklando. „La Eĥo de la Kujklando” ĉiam ankoraŭ daŭrigas propagandi nian aferon. Tiu sekcio ja havas plej vastan laborkampon. Ĝiaj membroj loĝas disigitaj en multaj urboj kaj vilaĝoj en kaj apud la Kuiklando. Kiel novaĵojn el ĉi-tiu regiono oni povas noti la kursaron, kiun gvidas por lernejinfanoj, s-ro Driessen en Oefelt. Ĉiutage la infanoj ricevas 1/2 hora leciono en Esperanto.

En Gennep s-ro Baijens el Haps gvidadas kursojn, kiuj nun jam preskaŭ finiĝos, kun 12 lernantoj. Lernantoj jam membriĝis al la sekcio de Kuiklando.

Tutlanda ekspozicio de antikva Religia arto kaj ludado de Misteraj (Antikvaj Religiaj) teatraĵoj

en 's-Hertogenbosch (Nederland) Junio-Septembro 1913.

(Esperantia Entrepreno)

Ankaŭ en la fremdlando oni eble scias ke Nederlando sin preparas por festi en la somero de la nuna jaro je speciale kaj „Malgrandan Nederlandon” karakterizanta maniero la centjarfeston de sia sendependeco.

La tuta Lando unu Ekspozicio estos la granda allogaĵo por la fremdulo, kiu tiamaniere en tre mallonga tempo kaj tre facilmaniere ricevos klaran bildon de ĉio kion Nederlando povas prezenti en la vasta kampo

de arto, ŝpirado, komerco, terkulturo, industrio k.t.p.

's-Hertogenbosch, la ĉefurbo de la provinco Nord-brabanto, kun ĝia bela Katedralo — la plej bela Gotika konstruaĵo same el Norda kiel el Suda Nederlando — 's-Hertogenbosch, la centro kaj fokuso de la katolika vivo en Nederlando, postulis por si la rajton doni al la fremdulo daŭran impreson de tio kion la malgranda Nederlando dum la centjaroj

produktis sur la kampo de religia arto, en la plej vasta senco de la vorto, kaj inter siaj landlimoj kolektis.

Konforme al la religie diversspeca karaktero de nia popolaro tiu-ĉi ekspozicio enhavos diversajn sekciojn, kiuj koncernos la Israelitan kulton, la Katolikan kaj Protestantan en ĝiaj diversaj nuancoj, kaj ĝi donos tiamaniere brilan bildon de tio kion la arto por la Religio kaj la Eklezio en Nederlando starigis.

Dank' al la kunlaboro de la plej konataj artistoj, arteksperimentistoj kaj artprotektantoj el la tuta lando kaj al la ĝenerala helpo de la eminentuloj de ĉiuj religiaj sektoj, la Komitato por la organizado de tiu-ĉi grandeca Nacia Entrepreno jam recevis de diversaj flankoj influan kunlaboron kaj la promeson de rimarkindegaj alsendaĵoj, kiuj aliokaze neniam estas ekspoziciataj por la publiko.

Tial estas nepre sendube, ke 's Hertogenbosch vere brilmaniere kunfestos la centjaran sendependecon de Nederlando kaj oferos al la fremdulo tian ĝuon sur la kampo de antikva arto kian ankoraŭ neniam oni antaŭe povis atingi en Nederlando.

Kiel artplenan interesaĵon oni kunligos al la ekspozicio diversfojan ludadon de antikva Maria-teatraĵo, kiu en la mezepoko multfoje estis montrita sub la aŭspicioj de la magistrato en Bruselo kaj kiun en la unua duono de la 16a jarcento oni ankoraŭ diversfoje ludis kun granda sukceso en 's Hertogenbosch en la ombro de la plej bela katedralo de Nederlando. Tiuj-ĉi teatraĵoj, kiujn ludos la plej intelektualaj el niaj geurbanoj, promesas esti, se ne la „clou“, tamen unu el la plej grandaj interesaĵoj de tiu-ĉi je ĉiuj vidpunktoj artplene organizota ekspozicio.

Al tiuj, kies vizito al Nederlando okazos pli pro komercaj al pro artistaj motivoj, ni povas sciigi, ke 's Hertogenbosch estas la ĉefurbo de la industria provinco Nord-brabanto kaj

kuŝas en la centro de la grandindustrio de Nederlando.

El la multspecaj artikoloj, kiuj estas fabrikataj en Nord-brabanto, ni nur nomas: Cigarojn, ŝuojn, plumbajn kaj stanajn tubojn, maŝinojn por la laktaĵ-industrio, pajlajn botelkovrilojn, kapsulojn, konfekcion, tolaĵon kaj damaskon, „buksking-ojn“, margarinon, „klomp“-ojn (lignajn ŝuojn,) elektrajn lampetojn, presitajn katunojn, najlojn, kukon, biskvitojn k.t.p.

Estas nia firma konvinko, ke fremdlandaj inportistoj per vizito al la ĉefurbo de Nord-brabanto povos sukcese plimulti siajn komercilatojn kaj ke ili povos ankaŭ aĉeti multajn gravajn por sia lando artikolojn, kiuj sukcese rivalos ĉiun konkurencon.

La Ekspozicio-Komitato

(Esperantia entrepreno.)

Aliaj revuoj estas petataj represi.

LAATSTE NIEUWS.

Uitslag Esperanto-Examens

1 Mei 1913.

Diploma A; geex. 40 candidaten, geslaagd 24:

A. de Beus, Utrecht; Mej. J. J. Blom, Haarlem; Mej. J. A. Copier, Rotterdam; *J. F. Esselaar, (Kruisheer) Uden*; Mej. C. Frankamp, 's-Gravenhage; P. C. Helderman, Amsterdam; Mej. C. Henning, 's-Gravenhage; C. P. E. Hendriks, Rotterdam; Chr. Jacobs, Arnhem; O. H. J. Jansen, Arnhem; C. H. Koopen, Rotterdam; *Mej. G. M. Kruisfrink, Amsterdam*; *Mej. G. M. Ruding, Bussum*; A. Rutgers, Haarlem; J. Pieroen, 's-Gravenhage, J. F. D. Platteel, 's-Gravenhage; D. Sauer, Rotterdam; Mej. G. Schmidt, Amsterdam; *Mej. F. Sjoukes, Amsterdam*; *F. J. Toonen, 's-Gravenhage*;

H. Verschoof, Rotterdam, Mej. M. Walle, 's-Gravenhage; F. A. Wolters, Uden; Mej. J. Zijderveld, Rotterdam.

Diploma B; geex. 12 candidaten, geslaagd 7.

Eerw. Zuster Elisabeth, Arnhem; Mej. M. W. Glaudemans, Nieuwkuik; Mej. H. M. van Griensven, 's Hertogenbosch; W. Korbijn, Rotterdam; Mej. L. J. Kruisbrink, Amsterdam; W. Urancken, Ootmarsum; Eerw. Zuster Wilhelmina, Arnhem.

(Officieel medegedeeld.)

BERICHT.

De in bovenstaand lijstje *cursief* gedrukte namen zijn van Katholieke Esperantisten. Hieruit blijkt dat daartoe behooren van de 7 geslaagden voor examen B (bevoegdheid tot het geven van onderwijs): 6 (allen op een na). Voor examen A (elementaire kennis): van de 25 geslaagden 6. Aan alle geslaagden, bijzonder aan de katholieke gesamideanoj, onze welgemeende gelukwensen.

Het comité verzoekt ons, thans reeds mede te deelen, dat het volgend examen zal plaats vinden op 29 October 1913, hoogstwaarschijnlijk te Arnhem.

Red.

Vergeet niet:

ESPERANTO-DAG

op de

INTERNATIONALE TENTOONSTELLING

te **TILBURG.**

ZONDAG 6 JULI 1913.

Lernludo Esperanta.

Bonega ilo por komenculoj kaj progresuloj, por bone lerni nian karan lingvon. Sendu senprokraste poŝtmandaton aŭ ĉekon de Sm. 1,— (f 1,20) al „Eldonejo Esperantista”.

ADR. J. VAN DAM,

Kanaalstraat 38. - Amsterdam.

Nederlando.

ESPERO KATOLIKA.

Internacia monata gazeto.

Honorita per Apostola Benokarto 27-an de Junio 1906.

Oficiala Organo de Internacia Katolika Unuiĝo Esp. (I.K.U.E.)

Religia Direktoro: PASTRO RICHARDSON.

Redaktoro: D-RO SMULDERS.

Administranto: S-ro F. SLEIJFFERS, Prins Hendrikstr. 93, Den Haag.

Machinale Fabriek van Houtbewerking
„DE MARK”.

Jac. van Groenendael, Breda

Alle Timmerwerken, Speciaal in Eikenhout

KERKBANKEN - KERKSTOELEN

SCHOOLMEUBELS, enz.

Esperanto Moerkerk-kaarten.

Eene propagandakaart voor Esperanto, naar een prachtig
geslaagd ontwerp van HERMAN MOERKERK.

Eene door Kunstenaarshand uitgevoerde symbolieke voor-
stelling der spreuk: AAN ESPERANTO DE TOEKOMST.

Prijs 5 cent. - Bij 5 exemplaren franco.

25 exemplaren franco à f 1,—

Adres: St. Crispijnstraat 57 's-Bosch.

OPBRENGST VOOR PROPAGANDA.